

*A tisztképzés helyzete, sajátosságai a Nemzetvédelmi Egyetem
Határőr Tanszékén*

A Határőr Tanszék 35 éves oktatási múltja tekint vissza. Ezen idő alatt jelentős tapasztalatok halmozódtak fel. Korábbi oktatóink más tanszékekre és tanintézetekbe kerülve alkalmazták tudásukat a Határőrség érdekében a Rendőrtiszti Főiskolán, a Bólyai János Katonai Műszaki Főiskolán, a Képzési Főosztályon, a tiszthelyettes iskolákban.

Határőr tisztképzésünk új kihívások elé került. A határőrizet határrendészetté alakulása, a hivatásos szervezet megteremtése, az új típusú szakmai igény megjelenése olyan követelmény, amelyet nem könnyű teljesíteni.

Jelenleg 13 fő oktató dolgozik tanszékünkön. Ketten rendelkeznek tudományos, PhD fokozattal. Hat fő végzett katonai akadémiát, egy jogi egyetemet, négyen rendőrtiszti főiskolát, egy fő egyetem humán-menedzser szakát. Öten tanulnak jogi egyetemen, egy fő a Nemzetvédelmi Egyetemen, nyolcan járnak nyelvtanfolyamra, és egy oktató vesz részt tudományos továbbképzésen. A továbbtanulás terén láthatóan nagy a leterheltség. Megéri, hiszen felkészült, kvalifikált oktatókra van szükségünk.

Az egyetemen új "Határrendészeti és védelmi vezetői" szakot alapítottunk, egy modern, a határőrségi igényeket tükröző képzés megvalósítása érdekében. Az új szak négy éves főiskolai szintű oktatása 1997. szeptemberében kezdődött, az első kibocsátás 2001-ben lesz. Szeretnénk a rendészeti-rendőri-vezetői- és a korábbi katonai képzés pozitív oldalait harmonikus egységbe kovácsolni, felkészült tiszteket kibocsátani. Meg kell tartanunk a korábbi típusú oktatás minden jó vonását. Olyanokra gondolok, mint a vezetővé válás, képesség kiscsoportok irányítására; fizikai felkészítés; a fegyverek és technikai eszközök magabiztos kezelése; biztosítás, kötődés a határőrséghez; megterhelések elviselése.

Új elem a hagyományos gépjárművezetői képzés mellett ("B" típusú) a motorkerékpár-vezetés. Kötelező a középfokú nyelvvizsga egy nyelvből, melynek elsajátítására 390 órát és 150 óra fakultációt biztosítunk. Továbbra is erős a fizikai felkészítés, közelharc oktatás.

A hagyományos katonai képzés ma már nem éri el az össz óraszám 5%-át, beleértve a katonai alapkiképzést is. Olyan tantárgyak képviselik, mint a löelmélet (120 óra), melynek keretében minden a Határőrségnél rendszeresített fegyverrel és különleges fegyverekkel (vadászpuska, UZI géppisztoly, M-16-os automata puska, stb.) szituációs és hagyományos lögyakorlatokat hajtunk végre. A fegyverzettechnikai oktatás (120 óra) keretében pedig a fegyverzeti, híradástechnikai, okmányvizsgáló, éjjellátó, stb. eszközöket ismerik meg hallgatónk.

Az oktatás nyolc féléven keresztül folyik 390-390 kötelező és kapcsolódó fakultatív órákban. A félévek végén 4 hét vizsgaidőszak, az első három év végén 4-4 hét csapatgyakorlat van. A gyakorlás határőrizeti és határforgalmi kirendeltségen, határvadász századoknál, bűnügyi-felderítő szolgálatnál és közösségi szálláson történik.

A képzés erős oldalát jelentik az általános ismereti tantárgyak - filozófia (90), politikaelmélet (30), pedagógia (90), pszichológia (60), matematika (60), informatika (90), testnevelés (240).

Iskolánknak gyakorlott, jól felkészült oktatói, színvonalas nyelvi és számítástechnikai laborjai vannak.

Jelentősen átalakult a szakmai-rendészeti tantárgyak palettája. Az új szak bevezetésével 15 tantárgy került ki az "Óra- és vizsgaterv"-ből, átadva a helyét másoknak. Az oktatott tantárgyak a következők:

• Bevezetés a jogtudományba	30 óra
• Közigazgatási jog	60 óra
• Büntető-, büntetőeljárás jog	150 óra
• Nemzetközi jog	30 óra
• Hadijog	30 óra
• Kriminálisztika	60 óra
• Kriminológia	30 óra
• Vezetéstudomány	120 óra
• Határőrizet	150 óra
• Határforgalom-ellenőrzés	150 óra
• Határrendészet	120 óra
• Határőr felderítés	90 óra
• Jogi fakultáció	90 óra
• Határvédelem	210 óra

A szentendrei elhelyezés jó lehetőségeket biztosít a főiskolai tanulmányokhoz. Kényelmes kollégium, sportpályák, tornacsarnokok, uszoda, szauna, konditermek, belső- és külső lőtér számítógépes vezérléssel, nyelvi és számítástechnikai oktató termek. Külső szervektől, rendőrségtől előadókat hívunk meg. Kihelyezett bemutató-alkalmazó jellegű foglalkozásokat tartunk városi rendőrkapitányságon, a BRFK-nál, szakértői intézeteknél.

Bár az új szak képzési eredményei csak a kibocsátás után, azaz 2001-et követően jelentkeznek, mi oktatók optimisták vagyunk. A hagyományos (szintén lényegesen átalakított) szakon végzett hallgatóinkkal is elégedettek az igazgatóságok.

(Dr. Fórizs Sándor határőr ezredes)
tanszékvezető